

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING
OM
FOLKELIG
DANSK
REALSKOLE
FLENSBORG
SKOLEAARET
1930 1931

Beretning
om
Folkelig Dansk Realskole
Flensborg
ved Rektoren

Skoleaaret 1930-31

10. Skoleaar. Beretning Nr. 9

Dansk Skolemuseum
Biblioteket
Kjøbenhavn

LEJRBAALET VED FLENSBORG FJORD.

Mellem dine Rullestene Havet tusindaarigt raller,
og i dine dybe Skove fra Aartusind Løvet falder.
Danmark har en herlig Ungdom, ældeherlig, uden Alder.

Hvad ej andre Sprog kan sige, siger disse Sprog fra Norden,
lette, men bevæget — rige, med en Trolddom, dybt fra Jorden.

Derfor er den unge, friske Kraft saa duuet — veg og stille,
for i Manddomstid at huske, hvad i Tusind Aar vi vilde.

Derfor er vort Sprog det bedste mellem alle Sprog, som findes,
lige villigt til at fæste det, som fødes, det, som mindes.

Sofus Claussen.

Dansk Skolemuseum
Biblioteket
Kjøbenhavn

1931 / No 581.

INSPEKTØR EMIL ARPS.

Da Skoleaaret sluttede den 21. Marts 1931, afsluttede Emil Arps sin Virksomhed som Inspektør ved Duborgskolen. Det er en næsten tiaarig Gerning ved Duborgskolen — og forud for den en mangeaarig Gerning ved Fleusborgs kommunale Skole, der nu afsluttes.

Inspektør Emil Arps.
Efter Maleri af Petersen-Stubbæk.

At skrive kort om en Mand, der i en Aarrække har været ens nærmeste Medarbejder og gode Ven — det mærker jeg nu, at det er ikke let. Et tiaarigt Samarbejde om en Sag, der ofte var omgivet af Storme — men altid af Lys — har knyttet os sammen med Baand, der ikke brister, saa længe vi begge lever.

Samarbejdet har været let for mig. Hvor man møder en Mand, der vil gøre sit Arbejde samvittighedsfuldt og med Glæde, der bliver Samarbejdet let og lige til. Og selv om der ingenlunde altid ydes Tak for, hvad der udrettes — og naturligvis heller ikke altid kan ventes det, fordi vi Mennesker er saa stærkt optaget, hver af sit eget — saa fører dog det samvittighedsfulde og glade Arbejde til, at Takken en Dag løfter sig mod den, der fortjener det. Jeg tror, at Inspektør Arps ogsaa erfarede det i de sidste Maaneder af sin Virksomhed.

Samarbejdet mellem ham og mig begyndte en Majdag i 1921 ude i hans smukke Have i Lindeallé. Noget af denne Majdags Lys har holdt sig igennem alle Aarene. Og jeg fik igennem dette Samarbejde Lejlighed til at se ind i en Fortid, hvor det at være dansk Lærer ved en tysk

Skole — med baade danske og tyske Elever — var at dyrke en meget stille Del af dansk Jord, og dog under Ansvar for vor Slægts Arv og Eje.

Jeg takker Inspektør Arps for godt Samarbejde om det danske Mindretals Skolesag syd for Grænsen! Og jeg tør føje til, at der i min Tak ogsaa klinger andres Stemmer end min. Vi ønsker, at de kommende Aar maa blive lyse og gode for ham og hans!

Andreas Hanssen.

EN LIVSGERNING VED FRONTEN.

(Flensborg Avis.)

Afskedsfest, før Afskeden er kommen, kan jo nok tage sig lidt underligt ud; men ved en Eksamensskole er det næsten umuligt at faa Marts Maaned til at slaa til, og Tiden maa tages nøje i Agt. Dansk Lærereforening, Flensborg, havde derfor allerede Søndag den 8. Marts indbudt Skoleinspektør E. Arps og Frue til en Festlighed paa Duborg-Skolen i Anledning af hans forestaaende Afsked.

Skolens smukke Festsal var Festens Ramme. Her var alle Deltagerne med Undervisningsinspektør *Bjørneboe* og Kunstmaler *Petersen-Stubbæk* som Gæster forsamlet, da Hr. og Fru Arps førtes til deres Hæderspladser ved Bordet. En Afskedsfest kan ikke undgaa det vemodige Skær. I Aftenens Bordtaler tonede det ofte igennem. Festtalen holdtes af Rektor. Dr. phil. *Andreas Hanssen*. Hovedindholdet var en Tak til en trofast og saare samvittighedsfuld Medarbejder gennem 10 rige og vekslende Aar.

Duborg-Skolens Lærerkreds havde til Ophængning paa Skolens Lærerværelse ladet male et Oliemaleri af Inspektør Arps. Det smukt udførte Billede, der rummer dyb og inderlig Portrætkunst, afsløredes i Kunstneren *Petersen-Stubbæk*s Nærværelse af Frøken *Thyra Petersen*. — Frøken *Elisabeth Madsen* talte for Hjemmet paa Lindeallé 4, og fra Dansk Lærereforening overrakte Inspektør Arps et Æresmedlemsbrev, tegnet og kaligraferet af Lærer *Billum*. Undervisningsinspektør *Bjørneboe*, København, Kunstmaler *Petersen-Stubbæk* og cand. mag. *Boch* havde endnu Ordet, inden Inspektør Arps paa en smuk Maade takkede for Aarene, der gik, og for al Hjertelighed og Varme, der var lagt ind i denne Festaften, der for øvrigt bød paa endnu et Afsnit med Musikunderholdning og fornøjelig Optræden. Det var derfor saa sent, at det næsten var ved at blive tidligt, før Aftenen kunde sluttes.

Til Festen var der indløbet Hilsener fra Frøken *M. Arps*, København, Højskolelærer *Brandt-Petersen*, Rødding, Rektor *Mortensen*, Haderslev, og Skibsinspektør *Wilhens*, Søborg.

— pb. —

* * *

Der er sikkert mange danske Flensborgere, som føler Trang til at slutte sig til den Tak, der har lydt ved den smukke Afskedsfest, hvormed Rektor og Lærere paa Duborg-Skolen har hædret den fratrædende Inspektør.

Udgaaede fra to gamle danske Flensborg-Slægter, var Inspektør Arps og Frue, født *Freudenreich*, voksede sammen med Byens Danskhed, inden de ydre Forhold tillod dem at give Udtryk for deres inderste Tanker og Følelser, hvor det ikke netop gjaldt en strengt fortrolig Kreds.

Men ogsaa fra den Tid staar det smukke og gæstfrie, danskprægede Hjem i Lindeallé, hvor de allerfleste Ting har deres Tilknytning til Flensborg og dens Danskhed, med et særligt Skær. Det var altid en Fest, og er det stadig, at høre Hr. Arps og Frue lukke op for det Væld af Minder og Oplevelser, de gemmer som en kostelig Skat fra deres Fødeby.

Der er ved anden Lejlighed dvælet ved Inspektør Arps's Livsgerning. Ingen vil være i Tvivl om, at det Tiaar, Hr. Arps har været knyttet til den store, danske Skole paa Duborg

Banke, vel har betydet Arbejde og Travlhed, men tillige, og ikke mindst, en uafbrudt Kæde af Højtid og Fest for ham.

Fra de senere Aar kender man desuden Inspektør Arps fra en anden Side, som Taler ved folkelige Møder og for rejsende Danske, der skulde have en Udredning af flensborgske Forhold. Ingen kan skildre dem med større Varme end han. Hr. Arps har endvidere paa- taget sig et betydningsfuldt Hverv som Formand for Dansk Biblioteksforening for Flensborg og Omegn. Han er travlt paa Færde alle Vegne, hvor det gælder Flensborg og den fælles Sag. — Naar Inspektør Arps med Udløbet af det Skoleaar, der nu gaar paa Hæld, trækker sig tilbage fra sin Gerning paa Duborg-Skolen, vil mange vide ham Tak for al Trofasthed gennem de bevægede Aar, i hvilke han var med til at bevare og genrejse dansk Liv og Virke syd for Grænsen.

SKOLENS LEDELSE.

Dansk Skoleforenings Bestyrelse:
 Grosserer Cornelius Hansen, Formand.
 Økonom Chr. Bøvad t, Næstformand.
 Fru K. Simonsen.
 Redaktør L. P. Christensen.
 Fisker R. Andersen.

Skolens Rektor:
 Dr. phil. Andreas Hanssen.

Inspektør:
 Bernhard Hansen.

Forældreudvalg:
 Grosserer Cornelius Hansen.
 Fru Lieb.
 Gasværksdirektør Madsen.
 Vognstyret Jacobus Jensen.
 Typograf Christoffer Friis.

Skolens Kontor:
 Duborgskolen, Riddergade 27.

ELEVANTALLET: APRIL 1931.

	II R	IR	F	IVa	IVb	IIIa	IIIb	IIa	IIb	IIc	Ia	Ib	Sum
1. Klasser	17	21	44	37	29	31	17	39	34	28	25	32	354
2. Elever	17	21	44	37	29	31	17	39	34	28	25	32	354
3. Piger:	6	10	22	12	8	11	11	21	16	14	14	15	160
4. Dreng:	11	11	22	25	21	20	6	18	18	14	11	17	194
5. Nord f. Gr.:	5	8	2	11	0	10	1	7	7	0	2	5	58
6. Syd f. Gr.:	12	13	42	26	29	21	16	32	27	28	23	27	296
7. Udenbys:	6	8	5	15	5	13	2	9	15	1	2	6	87
8. Indenbys:	11	13	39	22	24	18	15	30	19	27	23	26	267

Fortsættelsesklassen er delt i 3 Hold: 11, 21 og 12 Elever.

Afgang i Aarets Løb: 24, Tilgang: 14.

Afgang d. 1. April 1930: 68, Tilgang: 78.

UNDERVISNINGSPLANEN.

Den sidste Aar fastslaaede Undervisningsplan gælder uforandret.

AARSPRØVER.

I Vinterens Løb har alle Klasser efterhaanden været til Stede ved Klasse-Forældremøderne, hvorfor Aarsprøven begrænsedes til en skriftlig Prøve i Dansk, Tysk og Regning. Dog blev Realklassen prøvet i alle de Fag, der læses. Den skr. Prøve fandt Sted i Dagene 24, 26. og 28. Febr. Realklassens mundtl. Prøve blev afholdt i Dagene 7. 12. og 14. Marts.

FERIEPLANEN.

Ferierne fastsættes af Overpræsidenten for Slesvig-Holsten og er fælles for Skoler i dette Omraade. For Aaret 1931—32 gælder — ifølge offentligt fremkomne Meddelelser — følgende Ferieplan (begge Dage medregnede som Feriedage):

Paaskeferien: 23. Marts—7. April; Pinseferien: 25. Maj—1 Juni; Sommerferien 1. Juli—3. August; Efteraarsferien: 1. Oktober—12. Oktober; Juleferien: 23. December—4. Januar. Skoleaaret slutter 22. Marts 1932.

SKOLEBESØGET.

I Skoleaaret 1930/31 er der holdt Skole i 218 Dage.

1. Besøgte Skoledage ..... 96,32 %

2. Forsømmelser:

paa Grund af Sygdom ..... 2,80 %

med lovlig Grund ..... 0,76 %

uden lovlig Grund ..... 0,12 %

SUNDHEDSTILSTANDEN.

Læge-Beretning til 1930/31.

Tilsynet med Elevernes Sundhedstilstand foretoges paa den vante Maade. Ved Elevernes Undersøgelse blev til den i Forvejen noterede Størrelse og Vægt tilføjet Brystets Omfang ved dybere Ind- og Udaanding, og hos enhver gjort en Bemærkning om den almindelige Konstitution, Øjnenes Refraction, Tændernes Beskaffenhed og over forefunden Sygdom eller legemlig Svaghed.

Elevernes Konstitution: god mellem daarlig

Dreng: 31 % 65 % 4 %

Piger: 39 % 56 % 5 %

Der fandtes (Dr. : P.): Magerhed 8 : 9, Tuberkulose 0 : 0, Skrofulose 1 : 4, (smaa) Kirtler 47 : 20, Blegstot 18 : 16, Hjertefejl 7 : 3, Broksskade 3 : 0, Rachitis 25 : 0, Skoliosis 3 : 2, daarlig Holdning 21 : 12, Hofte- og Benskade 2 : 0, Øjensygdom 6 : 6, Synssvækkelse (paa et eller begge Øjne) 13 : 21, Øresygdom 1 : 0, Tunghørighed 2 : 3, Talefejl 2 : 0, Polyper 3 : 1, tykke Mandler 34 : 31, Hudsygdom 6 : 1.

Tænder: gode mellem daarlige

Dr.: 11 % 71 % 18 %

P.: 7 % 76 % 17 %

Flensborg, i April 1931.

Dr. N. Jensen, Skolelæge.

Redegørelsen viser, at et ikke ubetydeligt Antal af Skolens Elever trænger til den Støtte, som Kakaobespisningen er for deres legemlige Sundhed.

DUBORGSKOLENS LEJRSKOLE PAA HØJSKOLEN VED FLENSBORG FJORD.

Med en Drengeklasse i 14 Aars Alderen (24 Elever i alt) har Duborg-Skolen i Flensborg i Aar for første Gang forsøgt en otte Dages Lejrskole ved Flensborg Fjord.

Forstander *Aage Møller* paa Rønshoved Højskole stillede sig meget imødekommende over for Tanken og overlod Drengene et Klasseværelse paa Skolen og et Havehus til Indkvartering samt paatog sig for en meget beskednen Betaling at sørge for Drengenes Forplejning, saa længe Lejrskolen varede. Dermed var to meget vigtige og vanskelige Spørgsmaal klarer. Der var skaffet Rammer for Skolen, saa denne ogsaa kunde arbejde, hvis det skulde falde ind med daarligt Vejr, og Læreren var frigjort for Forplejningsspekulationer og kunde helt og fuldt ofre sig for Skolen; thi det bør til Forskel for en Spejderlejr straks fremhæves, at en Lejrskole er Skole først og Lejr sidst.

Lejrskolen ved Flensborg Fjord.

Dagen for en saadan Skole bør være lagt i fast Program fra Time til Time, ellers faar det let et løst og tilfældigt Præg og bliver utilfredsstillende for alle Parter. Selve Undervisningen begynde hver Dag Kl. 8; til den Tid maatte Morgenmaden være spist, Sovestuerne gjort rene og Flaget hejst. Der blev hver Dag undervist i Svømning, ellers var der for Undervisningen i Klassen udarbejdet en fast Plan fra Dag til Dag. Herind føjedes saa efterhaanden Bearbejdelser af Iagttagelser fra den foregaaende Dags Vandringer og Øvelser.

Hver Eftermiddag var der under Lærerens Vejledning lagt 4 Timer til Vandringer i Omegnen, til Roning og Sport. Desuden blev der i Ugens Løb arbejdet med forskellige Opgaver og foretaget forskellige Beregninger, hvortil Eleverne selv paa Skolens Sløjdsal havde fremstillet Apparaterne. Saaledes fandtes Stedets Middagslinie, og Misvisningen blev iagttaget ved Hjælp af et medbragt Kompas. Da Middagslinien var fundet, stilledes det selv-lavede Solur op, og Forskellen mellem Stedets Soltid og den borgerlige Tid blev iagttaget og sammenholdt med den beregnede. Det var ganske forbausende, med hvor stor Nøjagtighed Eleverne efterhaanden lærte at bestemme Tiden efter et saa simpelt, hjemmelavet Apparat. Til Højdemaalinger brugtes et meget enkelt Apparat, der var bygget efter Principet for ensvinklede Trekanter. — Højdemaalinger, der bagefter kunde kontrolleres, f. Eks. af en Flagstang, interesserede mest, og Interessen for Apparatet øgedes stærkt, da Eleverne opdagede, at det kunde give meget smukke Resultater. — Alle disse Apparater og enkelte andre, f. Eks. en Regnmaaler, sammenstilledes efterhaanden til en særlig Afdeling i Lejren. Eleverne blev øvet i Orientering ved Hjælp af Kort, Kompas, Lommeur, Afstandsbedømmelse og Himmellegemer. Stedets rige, vekslende Natur med Strand og Skov, Mark, Eng og Mose gav god Lejlighed til botaniske og zoologiske Iagttagelser, ligesom der blev taget særligt Hensyn til Stedets Historie.

Foruden de faste Øvelser havde Eleverne hver Eftermiddag 1½ Time til Raadighed for selvvalgte Opgaver. Disse blev alle, hvad der efter Elevernes Indstilling var saare natur-

ligt, af praktisk Art. Der arbejdedes i 5—6 Grupper, sammenstillet af Eleverne selv. Elever, der hjemme var Spejdere, valgte at arbejde med Lejrspor; de havde ført et Spejdertelt med og indrettede i Ugens Løb en smuk Spejderlejr. Ellers var det Fjordens Nærhed, der øvede stærkest Tiltrækning. Ved Stranden var der rigeligt Byggemateriale, baade for dem, der gerne vilde arbejde med Jord og Sten, og som fik rejst en rigtig Sørøverhule, og for dem, der af Drivtømmer fik bygget en veritabel Tømmerflaade med Ror og Sejl og Margarinebøttelaag som Skjolde. Da nogle af Eleverne den første Nat havde været med paa en Sejl-tur paa Fjorden (Skolen havde Søspejdernes Baad med), for at iagttage Holdnæsfyrets forskellige Vinkelfelter og sejle efter Ledefyrene paa Fjordens smalleste Steder, byggede et Elevhold Dagen efter, højt oppe paa Højskolens Lerskrænt, et Fyrtaarn, hvorfra en »Fyrmester« og hans »Assistent« hver Aften lyste for Søspejderbaaden, naar den var ude med de andre Hold.

For Duborg-Skolens Vedkommende maa det i det hele og store siges, at Opholdet paa Rønshoved Højskole har godtgjort, at denne Form for Skole ikke blot er forsvarlig, men at den for Købstadskolebørn tillige er et værdifuldt Supplement til en Række af Skoleplanens Undervisningsfag. Blot burde en saadan Skole have fjorten Dage til sin Raadighed; thi selv om der i 8 Dage med gunstigt Vejr kan naas meget, naar Tiden iagttages nøje, vilde 14 Dage dog betyde langt rigere Muligheder.

Lejrskolens Leder var Klasselæreren, Hr. Bernhard Hansen. Udgifterne til dette Forsøg blev dækket af Sønderjydske Skoleforening (Formand: Landstingsmand Jepsen Christensen).

SPORT OG IDRÆT.

Skolens frivillige Sport og Idræt har i Sommerhalvaaret 1930 haft 125 Deltagere blandt Skolens Elever. Undervisningen har ligget uden for Skoletiden, og der er blevet undervist i Boldspil, Idræt, Roning og Svømning. 21 Elever har aflagt Frisvømmerprøven efter de ved Byens Skoler gældende Regler.

Pigegymnastik ved Idrætsstævnet.

Sommerens frivillige Sport var en udmærket Træning til Skolens Idrætsstævne Søndag den 21. September i Tennishallen, hvor de forskellige Klasser sammen med Hold fra Landskolerne ndkæmpede en Række Sportskampe, bl. a. i Nævebold (3 Hold), Rundbold (4 Hold), Kurvebold (1 Hold), Haandbold, Langbold og Ringbold (hver 1 Hold). Endvidere viste et Hold fra Realklasserne Gymnastik, medens andre havde Løb,

Tovtrækning og indledende Boldspil, alt i alt blev det 2 stærkt benyttede Timer, der havde samlet et talrigt og interesseret Publikum.

Hr. N. J. Billum, Frk. J. Ottosen og Hr. N. Kjems var Idrætsstævnets Ledere.

LÆRERKOLLEGIET.

Rektor, Dr. phil. Andreas Hanssen, f. 4. 3. 1879, ans. 1. 8. 1921.

Inspektør, cand. phil. Bernhard Hansen, f. 23. 1. 1893, ans. 1. 4. 1922.

Lærer Niels Juel Billum, f. 24. 8. 1896, ans. 1. 4. 1922.

Lærer, cand. theol. & mag. Carl N. Bock, f. 30. 9. 1897, ans. 1. 10. 1926.

Lærer Dirk Dirks, f. 3. 5. 1901, ans. 1. 4. 1923.

Lærer Heinrich Fischer, f. 3. 3. 1904, ans. 1. 4. 1926.

Lærer Henrik Larsen Henriksen, f. 5. 5. 1896, ans. 1. 4. 1923.

Lærer Peder Jensen, f. 3. 8. 1893, ans. 1. 5. 1923.

Lærer Hans Meng, f. 19. 7. 1901, ans. 1. 4. 1929.

Lærer Ejnar Olesen, f. 8. 2. 1895, ans. 1. 10. 1922.

Lærer, cand. mag. O. G. Worsøe Schmidt, f. 10. 3. 1894, ans. 1. 5. 1922.

Lærerinde, Frk. Elna Christensen, f. 12. 11. 1905, ans. 1. 8. 1928.

Lærerinde, Frk. Magda Flogt, f. 13. 1. 1901, ans. 1. 4. 1922.

Lærerinde, Frk. Elisabeth Madsen, f. 1. 5. 1878, ans. 19. 10. 1920.

Lærerinde, Frk. Inger Margrethe Ottosen, f. 2. 5. 1897, ans. 15. 4. 1927.

Lærerinde, Frk. Thyra Petersen, f. 14. 6. 1876, ans. 1. 4. 1922.

Haandgjerningsl., Frk. M. Schlesinger, f. 12. 4. 1885, ans. 12. 9. 1921.

Hr. H. Fischer har været syg i Skoleaarets 3 første og 6 sidste Maaneder. Hr. Eskildsen har vikarieret.

Hr. Bernhard Hansen har med Stipendium haft Kursus i Naturlære paa Statens Lærerhøjskole fra 14. Juli til 2. August 1930. Desuden deltaget i Fjernstilskrivning i Tysk gennem Kursusaaret 1930—31. Endelig været paa Studiebesøg 6. Okt.—13. Okt. ved Svendborg Statsskole (Tysk) og ved Helsingør højere Almenskole (Matematik).

Hr. H. L. Henriksen har med Stipendium haft Kursus i Naturlære paa Statens Lærerhøjskole fra 14. Juli—2. August 1930.

Frk. Elna Christensen har med Stipendium haft Kursus i Gymnastik paa Ribe Statsseminarium fra 7. Juli—19. Juli 1930.

Hr. E. Olesen har med Stipendium haft Kursus i Bogføring fra 21. Juli—2. August 1930.

Hr. N. J. Billum og Hr. H. L. Henriksen var Deltagere i Gymnastiklærernes Stævne i København 23.—25. Oktober 1930.

Hr. Hans Meng, hidtil Lærer ved den danske Privatskole i Harreslevmark, er fra den 1. April 1931 ansat som Lærer ved Duborgskolen.

Inspektør Emil Arps er ved Skoleaarets Afslutning blevet pensioneret. Hidtilværende Lærer ved Duborgskolen, cand. phil. Bernhard Hansen, er fra den 1. April 1931 ansat som Inspektør ved Skolen.

FORÆLDREMØDER.

Paa Lærermødet den 26. Juni 1930 genvalgtes som Medlemmer af Udvalget for Ordningen af Forældremøderne: Frk. E. Madsen, Hr. P. Jensen og Hr. Worsøe-Schmidt. Den 27. August var Udvalget samlet til Møde med Forældrenes Repræsentanter.

Torsdag den 18. September havde vi det første Klasse-Forældremøde. Rektoren havde Historie og Hr. Worsøe-Schmidt Dansk med II. Realklasse. Hr. Dirks havde Dansk og Hr. Olesen Botanik med I. Realklasse. Omkr. 50—60 Forældre var mødt, og ved den følgende Sammenkomst talte Lærer P. Jensen og Worsøe-Schmidt, samt af Forsamlingen Hr. Kalmer.

IV. Klassernes Forældremøde fandt Sted Torsdag den 2. Oktober. Frk. Ottosen havde Engelsk, Hr. Bock Historie med IV a. Hr. Henriksen havde Fysik, Hr. Jensen Geografi med IV b. Hr. Bernhard Hansen havde Emnet »Flensborg Fjord« med IV c, hvorefter denne Klasse havde Sløjd med Hr. Billum. Mødet var stærkt besøgt. Ved Sammenkomsten talte Rektoren og Hr. Bernhard Hansen.

Ved et større Forældremøde Torsdag den 30. Oktober var der ikke Elever til Stede. Efter et Par Fællessange afholdtes der Valg af 2 Medlemmer til Forældreneudvalget. Valgt blev Vognstyrer Jacobus Jensen med 50 St. og Typograf Christoffer Friis med 37 St. Derefter havde Organist Bogensee 31 St., Snedker Jørgensen 28 St., Andreas Petersen 21 St. og Købmd. Ingvar Christensen 14 St.

Efter en Fællessang holdt Pastor Noe Nygaard, Veruinge, et smukt Foredrag om »Jydsk Folkesind«. En Række interessante Oplevelser og Iagttagelser gjorde Foredraget levende for Tilhørerne. Alle var enige om, at det var en smuk Time.

Tredie-Klassernes Forældremøde fandt Sted Torsdag den 13. November. I III a. havde Frk. Ottosen Regning og Hr. Worsøe-Schmidt Historie; i III b. havde Frk. Christensen Dansk og Hr. Henriksen Fysik. Derefter samledes hele Forældrekrædsen — omkr. 70 Mennesker — til et Møde, hvor flere havde Ordet, saaledes Pastor Noack, Sekretær Brodersen, cand. mag. Worsøe-Schmidt og Rektoren.

Torsdag den 4. December Forældremøde med Fortsættelsesklassen. En Forsamling paa omkr. 150 Personer var mødt. Elevarbejder i Dansk, Tysk, Maskinskrivning, Bogholderi, Stenografi og Haandgørgning var fremlagt. Efter at dette var gennemset, samledes Elever og voksne i Gymnastiksalen, hvor Eleverne fremsagde en Række tyske og danske Digte og opførte en lille Børnekomedie.

Anden-Klassernes Forældremøde fandt Sted Torsdag den 29. Januar. Hr. Dirks og Hr. Eskildsen havde Tysk og Regning med II a, og Frk. Th. Petersen og Frk. E. Madsen havde Historie

og Tysk med II b. En fælrig Kreds af Forældre var mødt og deltog bagefter i et Fællesmøde, hvor flere Forældre og Lærere havde Ordet.

Første-Klassernes Forældremøde afholdtes Torsdag den 19. Februar. I Ia. havde Frk. Christensen Dansk og Frk. Th. Petersen Regning, i Ib. Frk. Flogt Tysk og Regning. Ved det efterfølgende Møde deltog over 80 Forældre, og flere havde Ordet: Smed Münchow, Bankdirektør F. Møller, Inspektør E. Arps, Lærer Bernhard Hansen, Typograf Friis og Rektoren.

BIBLIOTEKERNE.

Bibliotekarerne, Hr. D. Dirks og Frk. E. Madsen meddeler:

Haandbiblioteket til Anvendelse ved Undervisning i Bøgers Brug er i Aarets Løb forøget med 26 Bind; det omfatter 263 Bd., foruden $22 + 142 = 164$ Bind, der haves som Laan fra Flensborghus Bogsamling og 18 Bind fra Lærerbiblioteket.

Lærerbiblioteket: forøget med 23 Bind; samlet Antal ($978 + 23$) = 1001 Bind. Børnebiblioteket: udgaaet 38 slidte Eks.; samlet Antal ($793 \div 38$) = 755 Bind. Udlaanet i Børnebiblioteket: samlet Udlaan: 952 Bind. IV. Kl.: 210 Laan, III. Kl.: 260 Laan, II. Kl. 482 Laan.

Eleverne fra Realklasserne henvises til Flensborghus Bogsamling.

SKOLENS LÆSESTUE.

I Maanederne Oktober—Februar inklusive har Skolens Læsestue været aaben hver Torsdag Eftermiddag fra Kl. 4—6 for frivillig Brug af Skolens Haandbogsamling. Hr. D. Dirks har været til Stede som Vejleder. Læsestuen har i den nævnte Tid været aaben 16 Gange og har i denne Tid haft 149 Elevbesøg fra Tredieklasserne, 110 fra Fjerdeklasserne og 62 fra Real- og Fortsættelsesklasserne — ialt 321 Elevbesøg.

LÆRER AXEL DAHLBOMS BOGSAMLINGS-GAVE.

Ved en lille Højtidelighed paa Duborg-Skolen overgav Lærer *Dahlbom* Tirsdag den 12. August sin Bogsamling til Skolen. Bogsamlingen er bleven til ved 33 Aars Samlerarbejde, og den omfatter mange Hundrede Bind, dels Skønlitteratur, dels videnskabelige Værker. Hvert Bind er indbundet i Skind, og hver Bogs ydre Udstyr er i det hele taget et Udtryk for Giverens personlige Opfattelse af Bogen.

Hele Lærerkollegiet var til Stede sammen med enkelte andre, deriblandt Faktor *Lausten*, som var den første, der i 1921 fik Underretning om, at Hr. *Dahlbom* vilde skænke sin Bogsamling til Danskheden syd for Grænsen.

Efter Sangen »I Danmark er jeg født« tog Hr. *Dahlbom* Ordet og holdt den nedenfor gengivne Tale.

Rektor, Dr. *A. Hanssen*, oplæste Gavebrevet, der oplyste, at der foruden Bøger, Skabe og Kataloger ogsaa skænkedes en Obligation paa 1000 Kroner, hvis Renter skal anvendes til at vedligeholde Bogsamlingen. Rektoren talte derefter om det mangeaarige Arbejde, der havde været viet denne Samling, om den Omhu og Kærlighed, hvormed det var sket, om det Offer, der her blev ydet ved allerede nu at overgive Bogsamlingen til Skolen. Rektoren takkede paa Skolens Vegne for den store Gave og lovede at værne den og bruge den paa bedste Maade.

Efter at Sangen »Paa det jævne« var sunget, talte Faktor *Lausten* om sit første Møde med Lærer *Dahlbom*, da Bogsamlingens Skæbne først blev drøftet. Han havde allerede da været forbavset over dens Størrelse og Skønhed. I Mellemtiden var den yderligere vokset. Nu stod den paa sin fremtidige Plads. Gennem Skolen og Børnene skulde den blive til Gavn for det danske Mindretal, og han vilde bringe Lærer *Dahlbom* en hjertelig Tak fra den danske Befolkning.

Lærer Axel Dahlbom.

Til Slut sang Forsamlingen »Kundskabs Fader, Vidsdoms Væld« paa den Melodi, som Hr. *Dahlbom* har komponeret, hvorefter den smukke Bogsamling blev nøjere efterset og beundret.

Duborg-Skolen har herved faaet en Lærer-Bogsamling, som meget faa danske Skoler har Mage til, og som i visse Henseender ikke overgaas af nogen. Vi ved, at Hr. *Dahlbom* selv vil føle et Savn; men vi ved ogsaa, at han med Glæde vil tænke paa, at hans kære Bogsamling nu vil gaa ind som virksomt Led i den danske Skoles Arbejde.

Lærer *Axel Dahlboms* Tale ved Overgivelsen af Bogsamlingen:

Jeg har engang læst — jeg husker ikke mere hvor eller i hvilken Forbindelse — de Ord: Naar en Gerning er gjort, saa begynder den først; men de passer godt, ogsaa ved denne Lejlighed; for i Dag afsluttes 33 Aars Samlerarbejde. En Gerning er gjort; men nu begynder den først; for nu skal mine Bøger ud i Livet, og hvad en enkelt har samlet, skal nu spredes og skal bruges af forhaabentlig mange her ved denne Skole ned gennem Tiderne.

Men inden jeg giver Dem min Bogsamling, vil jeg gerne sige lidt om den.

De skal da vide, at det kun er en mindre Bogsamling, jeg kommer med. Derfor vil De sikkert ofte lede forgæves efter Bøger, De ventede eller ønskede at finde i den; men det har sin naturlige Grund i baade min Videns og mine Iagttagelsers Begrænsning. Det er jo nu engang en Skolelærer, der har samlet den sammen.

Paa den anden Side ved jeg, at jeg har gjort den saa god, som det paa nogen Maade var mig muligt at gøre den, at jeg har givet den alt, hvad jeg formaaede af Arbejde, Omhu og Ofre, og at den har optaget og fyldt en stor Del af mit Liv i de nogle og tredive Aar. Derfor rummer den rige Minder for mig, — ikke saa faa af Bøgerne har deres Historie —, og den har været min Stolthed og Glæde gennem de mange Aar.

Under det Synspunkt maa De se paa de Ønsker for Bogsamlingens Benyttelse, som staar i Katalogen over den, og skulde De maaske synes, at jeg har været for fordringsfuld, vil jeg bede Dem tænke paa, hvad de Bøger har betydet for mig.

Naar jeg nu i Dag giver min Bogsamling fra mig, saa, tilstaar jeg, er det med den Vemodfølelse, som altid melder sig, naar man for stedse skal tage Afsked med noget, man har kært; man skal jo ligesom skilles fra en gammel Ven. Men den opvejes af Lykkefølelsen over, at jeg dog har naaet at bringe min Bogsamling herved, — jeg har ofte frygtet for, at det ikke skulde naas —, og af den store Tilfredsstillelse, det er for mig at vide, at den nu

er i sikker Havn, og at den forhaabentlig kan blive til baade Gavn og Glæde for Duborg-Skolens Lærere og Lærerinder.

Ikke blot er en Gerning gjort; men nu er ogsaa et Maal naaet, og det vil det være mig en stor Trøst og Hjælp at tænke paa i Fremtiden, ikke mindst, som Kæarene nu har formet sig for mig.

Det er efter moden Overvejelse, jeg har bestemt, at Duborg-Skolen skal eje min Bogsamling; for denne Skole er en Grænsevagt af den største Betydning for dansk Aandsliv, og her gøres daglig et maalbevidst Arbejde blandt den opvoksende Slægt for at bevare Danmarks Sprog og Danmarks Navn. Og som det har været min Tanke, at min Bogsamling skulde være en beskedent Hjælp til denne store og vanskelige Gerning hernede, er det nu mit Haab og mit inderligste Ønske, at den ogsaa maa blive det.

Til Bogsamlingens Værn valgtes et Udvalg, bestaaende af Rektoren, Frk. E. Madsen og Hr. Bernhard Hansen. Bibliotekar er Hr. D. Dirks — med Hr. H. L. Henriksen som Stedfortræder.

SKOLESPAREKASSEN.

Forretningsføreren, Hr. Lærer P. Jensen, meddeler:

I Aaret 1. 4. 1930—31. 3. 1931 har 240 Elever (ca. 67 %) været Sparere. Af disse har 206 sparet i Mark og 34 i Kroner. I Aarets Løb er der indskudt 2077,21 Mk. og 369,82 Kr. i Gennemsnit pr. Sparer.

Ialt er der foretaget 3537 Indskud.

I Rente er der tilskrevet 135,89 Mk. og 28,26 Kr.

Til Elever, som konfirmeredes eller gik ud af Skolen, er der udbetalt 1669,32 Mk. og 668,33 Kr. 15 Sparere, som havde sparet hver Sparedag i det forløbne Aar, faar tilskrevet hver 1 Mk. (Kr.) i Præmie.

Efter fornyet Henvendelse fra vor Side er der med Ledelsen af Byens tyske Skolesparekasser truffet den Ordning, at sparende Elever, der overgaar til Duborgskolen, ved Overgangen faar deres opsparede Penge overført til vor Skolesparekasse.

En Del af disse Beløb er allerede overført og er medindbefattet i foranstaaende 2077,21 Mk.

LEGATER.

Nikleander og Ninus Nissens Legat er i Aar uddelt til Hans Ronald Jørgensen (II. Realkl.), Rentebeløbet var 393 Kr. 33 Øre. Legatets Bestyrelse er Borgmester, Dr. E. Kaper og Grosrerer Cornelius Hansen, i Samraad med Skolens Rektor.

Provst Simonsens og Hustrus Legat for Duborgskolen er i Aar uddelt til Willy Linnemann (II.R.). Rentebeløbet var 228 Kr. 75 Øre. Legatets Bestyrelse som ovenfor nævnt.

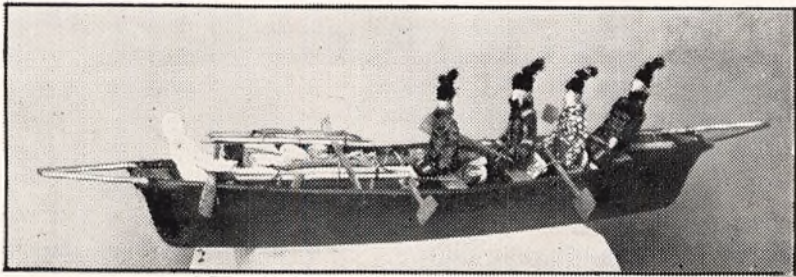
Mørk-Hansens Legat, stiftet af Enekefru J. Mørk-Hansen, Esperance Allé 9, Charlottenlund, og hendes Datter Katrine Mørk-Hansen, uddeles af Skolens Rektor. Rentebeløbet var 61 Kr. 90 Øre, der deltes mellem Eleverne Marie Christensen, Gertrud Møller og Christian Fyhn i I. Realklasse.

Antikvar Carl Julius Petersens Hjælpefond har i Aar bevilget os 400 Kr. De gaar til Fripladser paa Skolen.

Hr. Sagfører Chr. Linde, Fredensborg (født i Flensborg 1864) har for femte Gang skænket Skolen 50 Kr. til flittige Elever, der har afsluttet Realeksamen. Beløbet er anvendt saaledes, at Hildegard Schäfer, Hans Fr. Budach og Marius Jessen i II. Realkl. modtog Solvtoj (Ske og Gaffel) med følgende Inskription: »Chr. Linde og Hustru, Fredensborg. Duborgskolen 1931.«

G A V E R.

Til Eleverne: Fra C. F. Rich & Sønner, København: 300 Eksempl. af »Verdens-Atlas«. Fru E. Høeg Albrethsen, Vinkelvej 14 I, København V.: Haandsyet Assiet. Seminarielærer S. M. Sørensen og Lærer Hoppe: 200 Eksempl. af »Mod Jul«. 1929. Rektor L. Christiansen, Katedralskolen i Aarhus: 150 Bd. Bornebøger. Foreningerne Flensborg-Samfundet og Foreningen Dannebrog, ved Fru Louise Wright, f. Bauditz, og Frk. Stephanie Ankjær: 393 Julehefter. Fru E. Høeg Albrethsen, Vinkelvej 14 I, København V.: Haandsyede Smaaating til Pigerne. »Sprogforeningen« ved Bibliotekar J. Petersen, Aabenraa: 80 Værker (100 Bind) dansk Litteratur og Historie — som Flidspræmier og Gaver til Konfirmanderne. Lærer Aksel Norby, Silkeborg: 37 Eksempl. af »Handelsregning« for 6. og 7. Skoleaar.

Model af Konebaad.

Gave til Duborgskolen, sendt fra Radio-Assistent Svend Christensen, Julianehaab, Grønland.

Til Lærerbiblioteket og Skolens Læsestue: Fra Snekermester Koch, Flensborg: 3 Bøger til Minde om hans afdøde Son (Moderne Kunst i Træsnit, Napoleon fra Korsika til St. Helena, Der praktische Tischler). Lærer Axel Dahlbom, Broager: Bogsamling med Skabe, Kataloger m. m. R. Chr. Rasmussen, Hasselagergaard, Aunslev, Hjulby: En Bogsamling, bestaaende af 246 Hefter engelske, franske, tyske og danske Tidsskrifter samt desuden 179 Bind forskellig Litteratur. Fhv. Skoletjener Petersen, nu Plaetners Asyl, Flensborg: Et Eksemplar af Afstemningsplakaterne. Fhv. Skolebestyrerinde, Frk. Alfride Fritz, Kalundborg: Lis Jacobsens Ordbog I—XI. Fru Rosendahl, Godthaabsvej 32, København: Det nittende Aarhundrede I—XI.

Til Skolens Samlinger. Fra Hr. og Fru Læge Jespersen, Skovshoved: Bambus. Peder Drost: 3 Radio-Rør. Antikvitethandler Lerche, Flensborg: En udstoppet Ræv. Købmand Hellrung: Globus, Mineral. Landmand Boy Jessen, Cozad. R. 36, Nebraska. U. S. A. (tidligere i Froslev): 4 Majscolber med hvid, gul, rød og blaa Majs. Jes P. Jessen i I. Realklasse: Et smukt Eksemplar af en udstoppet Paafugl.

Smed Münchow, Flensborg: Et gammelt »Mangletøj«, en Sabel fra 1864, et Alemmaal af Metal. Borgmester, Dr. E. Kaper, København: Kort over København. Hjuler Niels Winter, Sdr. Løgum: Grævlige-Kranium. Hans P. Thomsen (Elev fra 1927): Korallstok — rød — fra Indiens Kyst. Niels Winter, Sdr. Løgum: Kranium af en Ræv. Franz Wingender, Daborgskolen IIIa: Kalabas fra Afrika, smukt dekoreret. Fru Frantzen, Flensborg: Tre nordiske Kronestykker og en asiatisk Mønt. Radioassistent Svend Christensen, Julianehaab, Grønland: Model af Konebaad (Sælskind) med Roersker og Redskaber.

Til Skolens Udsmykning: Enkefru Mathilde Prahle, f. Nielsen, Hafendamm, Flensborg: Buste af Bertel Thorvaldsen.

For alle disse Gaver fra nær og fjern, fra Flensborg og Danmark, fra Amerika, Afrika, Grønland — og for de Hilsener, som fulgte — siger vi Tak!

REALKLASSENS OG FORTSÆTTELSESKLASSENS TUR TIL SLESVIG OG DANNEVIRKE

den 22.—23. August 1930.

Det var en dejlig Tur for de to Klasser, da de Fredag Morgen den 22. August rullede bort fra vor kære gamle By Flensborg for at cykle gennem Mindernes Land til Slesvig og Dannevirke. Foruden Cykle og Ransel havde alle deres gode Humør med; alle var glade og lo om Kap med Solen, snakkede op om, hvad de alt skulde se i de kommende to Dage.

Hurtig naaede vi ud over den nye Jernbanebro, og i Forbifarten hilste vi paa Jaruplunds lille, hyggelige Skole. Straks uden for Jaruplund var Vejen under Reparation; vi maatte alle af Cyklerne og trække dem. Paa ny gik det fremad, og snart naaede vi de første mindere Steder, Sankemark og Oversø. Vejen førte langs med Sankemark Skov forbi et østrigsk Mindesmærke i Skovbrynet. Vi standsede et Kvarters Tid, saa paa det smukke, danske Mindesmærke og vandrede alle op til det østrigske Monument paa Lyngbakkerne til venstre for Vejen. Opmærksomt lyttede Drengene og Pigerne til Hr. Olesens Beretning om Slagene, der havde fundet Sted her ved Sankemarkspasset. Her var vidunderligt smukt paa denne skønne, klare Augustdag. Sankemark Sø laa dernede foran os som et stort, blankt Øje og smilede til de brune og grønne Bakker omkring den. Alle nød det skønne Syn, men vi maatte videre. Vi passerede Oversø og lagde i Forbifarten Mærke til Kirkens ejendommelige, runde Kampestenstaarn. Videre gik det gennem et mennesketomt Landskab, til begge Sider blot Skov og Eng. Lidt trætte og sultne naaede vi Helligbæk, hvor der holdt Frokosthvil. Den medbragte Mad smagte udmærket, selv om mange sad paa en vaad Træstub — og fire drak af een Kop. Opholdet benyttedes til at opsøge den ensomme Soldatergrav inde i Skoven; den gjorde et dybt Indtryk paa mange.

Turen fortsattes til Isted; her blev det nyoprettede, slesvig-holstenske Vaabenkammer med de mange Vaaben, Mondurer og Billeder fra Slaget beset.

Nu forlod vi Hovedlandevejen, cyklede op gennem Isted By og kom forbi Schleppegrells og Læssøes Mindestene. Turen fortsattes ned gennem Passet forbi Grydeskov op til Karnbjerg Skov, hvorfra vi havde en vidunderlig Udsigt over den lange, smalle Langsø med skov- og lyngklædte Bakker paa Siderne.

Omsider dukkede Slesvig op i al sin Ynde. Paa denne straalende Sommerdag saa vi den blanke Sli og de teglhængte Huse i en Ramme af grønne Enge og Træer træde os i Møde. Fra den støvede Landevej trillede vi ind paa Brostenene, og snart var Maalet, Slesvighus, naaet.

Hen paa Eftermiddagen spadserede vi til Domkirken. Inde i Kirken var det den mægtige Altertavle, der i første Linie fangede Interessen. Blandt de andre Kunstværker lagde Børnene især Mærke til Frederik I.'s kunstfærdige Sarkofag, som bæres af seks Kvindekikkelser, der forestiller Tro, Haab, Kærlighed, Klogskab, Styrke og Retfærdighed. Hermed var Programmet udtømt for den første Dag.

Da der om Aftenen omsider var faldet Ro over Gemytterne, blev der sovet i alle mulige Stillinger. Nogle laa paa Ryggen og snorkede højt; andre havde rullet sig sammen som en Kat.

Længe før Dag var der Liv i »Reden« igen. Kl. 7 begyndte Morgen-Vasken, og hurtigt var Sovesalen forandret til en Mødesal igen. Trætheden efter den foregaaende Dags Rejse og Besvær var nu ganske borte, og alt gik atter med Liv og Lyst. Appetitten viste sig ogsaa at være god, da Mælken og de friske Rundstykker kom paa Bordet.

Ved Valdemarsmuren.

Straks efter Morgenmaden cyklede vi ud til Dannevirke og Valdemarsmuren, hvorfra vi havde den dejligste Udsigt ud over det flade Land helt ned til Højbroen ved Rendsborg. Vejen gik nu over Marker, og ofte maatte vi bære Cyklerne over Stenter og Staaltraadshegn. Det var meget besværligt, men morsomt. Ad brydsomme Veje naaede vi saa omsider til Halkredsvolden. Paa Vejen derhen havde vi Lejlighed til at se Runestenen og Champignonfabrikken.

Endelig Klokken 12½ kom vi velbeholden tilbage til »Slesvighus«. Fru Ingwersens Frikadeller og kolde Kærnemælk med Tvebakker smagte ganske storartet ovenpaa disse Strabadsler.

Efter et kort Middagshvil tiltraadte vi Hjemturen, som forløb uden større Uheld. Vi havde haft glimrende Vejr til hele Turen; men lige før Flensborg begyndte Himlen at se truende ud, og til sidst begyndte det at regne, saa mange fik en vaad Trøje, inden de naaede helt hjem.

Trods alt havde det været en ualmindelig vellykket Tur, som alle var glade for.
D. D.

TIL HUSUM, FREDERIKSSTAD OG DYBBØL.

Lordag og Søndag den 24. og 25. Maj foretog IV b. en Cykletur til Husum og Frederiksstad. Af Lordagen havde vi kun Eftermiddagen til vor Raadighed, men da Vinden var meget gunstig, kørte vi helt til Husum og fulgte Diget ud til Havet. Det var Lavvande paa det Tidspunkt; langt ude saa vi et Skib staa paa Grund, og i Kikkert kunde vi se Folk gaa omkring det. Paa Tilbagevejen til Husum mærkede vi først rigtig Vindens Styrke. Efter et længere Ophold i Husum maatte vi igen mod Vinden, nemlig til »Westerholz«, hvor Godsejer Daniel Petersen og Frue tog gæstfrit imod os og stillede en stor Lade

til vor Raadighed for Natten. Den sidste Time, før det blev mørkt, benyttedes til Opdagelsesrejser i Stald og Mark.

Søndag Morgon truede det med Regn; men der var Enighed om, at vi skulde videre til Frederiksstad. Og godt, vi ikke vendte om. Vejret blev hurtigt bedre, og smukkere Egn end den, vi paa vor Vej over Ostenfeld, Winnert, Svabsted kom igennem, skal der søges længe efter. I Frederiksstad havde vi et Ophold paa flere Timer. Vor Middagsmellemmad spiste vi paa den anden Side Ejderen.

Hjemturen gik over Husum. Godt gennemtrætte naaede vi Flensborg, rige paa gode Oplevelser. Vi havde mange Uheld med Cyklerne; men det var vi belavede paa. For Resten havde disse Uheld ogsaa en god Side, idet det gode Kammeratskab og den indbyrdes Hjælpsomhed fik Lejlighed til at vise sig.

Lørdag den 13. September foretog Klassen en Tur til Dybbøl. Trods Regnen, der silede ned omtrent hele Tiden, gennemførtes Turen programmæssigt, og Humøret svigtede ikke et Øjeblik.

H. L. H.

FORTSÆTTELSESKLASSENS AARHUSTUR.

Der er allerede Tradition for Fortsættelsesklassens Efteraarstur til Jyllands Hovedstad.

Grænseforeningen for Aarhus og Omegn er en Forening, der er Grøde i. Dernæst har den en udmærket Bestyrelse, virksom og utrættelig, og den store Medlemsflok er ikke mindre interesseret og offervillig. Morsomt er det, at de samme Værter Aar efter Aar melder sig og vil have Børn fra Flensborg i Indkvartering. Man er ikke bange for Besværet og Ulejligheden.

I Aar var vi endda særlig mange, nemlig 37 fra Flensborg og 2 fra Slesvig, en stor og en lille, men de faldt godt til.

Opholdet i Aarhus varede fra den 1.—6. Oktober, begge Dage inclusive. Det vil føre for vidt her at skildre de mange Dages Herligheder og Indtryk. Det er jo heller ikke Meningen. Vi er glade for det omfattende Program, Grænseforeningen hvert Aar lægger for os. Vi føler Trang til at takke vore dejlige Værtsfolk paa »Vissinggaard«, Hr. Ingeniør O. E. Andersen og hans elskværdige Frue for den smukke Dag, de beredte for os derude. Bilturen derud og Dagen i det pragtfulde Terræn var en eneste stor Oplevelse fra først til sidst for Eleverne som for de voksne. Den smukke Afslutning i Loen havde Præg som et helt lille sonderjysk Møde med en udmærket national Stemning.

Vi svigtede i Aar Læssøegades Skole, ellers var vi hele Turen rundt som i tidligere Aar, Chokoladefabrikken »Elvirasminde«, Bryggeriet »Ceres«, Domkirken, Teatret, »Den gamle By«, Sejlturen i Havnen m. m.

Den sidste Foranstaltning var arrangeret af Aarhus By, hvis Borgmester, Hr. Jacob Jensen personlig førte os om Bord, sejlede med og præsiderede ved et veldækket Chokoladebord efter endt Rundtur. Borgmesteren havde varme Ord tilovers for os. Det var en stor Glæde at gøre hans Bekendtskab.

Afslutningsfesten afholdtes atter i Aar i Østergades Forsamlingsbygning, hvis Sal var myldrende fuld. Børnene var i Feststemning og skilte sig godt fra deres forskellige Præstationer. Inspektør Arps talte om den brave Patriot og Flensborgborger Jacob Plaetner, Lærer Olesen læste i Tilslutning hertil Valdemar Rørdams Digt »Den barmhjertige Broder«. En lang Række Talere havde Ordet under det udmærkede Møde, som afsluttedes med en Svingom for Børnene og Værterne.

Man lærer hvert Aar en Række Mennesker at kende, hvis Navne man desværre under Opholdet ikke altid bliver helt fortrolig med, selv om man ved Samtaler med Børnene bag efter nok mener at kunne bestemme Ansigtet. Jeg tænker her paa de mange Kvarterværter, de prægtige Mennesker, som i otte Dage er Far og Mor for vore Børn.

Opholdet i Hjemmet er jo et Kapitel, som kun Børnene ved Besked med; forsøger man at faa lidt ud af dem, har de svært ved at fortælle, men deres Øjne lyser, og de bliver fjerne i Blikket ved Tanken om den Kærlighed og Hjertevarme, de har mødt i disse prægtige, jydsk Hjem.

Jeg vil gerne have Lov til at takke *Hjemmene i Aarhus*, der Aar efter Aar med den største Beredvillighed lukker op for Flensborgbørnene, tager dem til sig og gør Opholdet til en skøn og uforglemmelig Tid for dem alle.

Tak til Grænsforeningen for Aarhus og Omegn, dens Bestyrelse, Hr. Politifuldmægtig *Mühlensteth*, Hr. Fabrikant *Stampe*, Fru Fabrikant *Stampe* og Sekretær *Hvorslev*. Hr. *Th. Larsen*, der som Formand havde Orlov paa Grund af Sygdom, sender vi ligeledes hermed vor Hilsen.

Vi haaber at kunne mødes igen til Efteraaret 1931.

E. O.

AFGANGSKLASSENS TUR TIL KØBENHAVN.

At Dybbølloftet ikke var Mundsvejr, men Udtryk for Tankegangen hos store Dele af det danske Folk, har man syd for Danmarks nye Grænse faaet talrige Beviser for. Et af disse er den aarlig tilbagevendende Tur, som Skolens Afgangsklasse foretager til København.

I Aar foregik Turen i Dage 6.—13. Oktober. Som sædvanlig var det ogsaa denne Gang »To Løver« Studenterudvalg »*Hejmdal*«, der med Støtte fra sønderjydske interesserede Kredse i København havde tilrettelagt Besøget. Rejseudvalget, hvis Formand er stud. mag. *Jørgen Paulsen*, havde lagt en udmærket Plan.

Store industrielle Virksomheder som Nordiske Kabel- og Traadfabrikker, Tuborg og General Motors Fabrikker besaas under kyndig Vejledning. Ligeledes blev vi elskværdigt og grundigt ført omkring i Raadhuset, Telefonhuset, Kristiansborg, paa Regensen og i »Politikens« Hus.

Vi var i Zoologisk Have, i Studenterforeningen, paa Rosenborg, paa Statens Musæum for Kunst og i Glyptoteket. En Aften benyttedes til et Besøg i »Kasino«. En hel Dag blev benyttet til en Tur til Jægerspris, hvor Forstander *Høy* var en elskværdig og forstaaende Leder. Det gamle Slot besaas, og i straalende Vejr foretoges en Tur til Hængebøgen og til Snoegen. Vi er Forstanderen saavel som Hjemmene, hvor Eleverne var indkvarteret til Midt-dags- og Aftensmad, meget taknemmelige for den dejlige Dag.

Den sidste Dag anvendtes til en Tur til Lyngby og et Besøg paa Landbrugs- og Folke-musæet der.

Afgangsklassen ved Kongens Lyngby.

Om Aftenen samlede vi med Kvarterværterne og enkelte andre til en Afskedsammenkomst i Studenterforeningen. Her blev der talt af Lektorene *Kretzschmer* og *Nielsen*, *Klasselæreren*, *Rektor* og andre. Studenter fra Sønderborg Statsskole underholdt med Musik, og vore Elever bidrog til Underholdningen ved under Hr. *Worsøe-Schmidts* Ledelse at opføre Brudstykker af »Hakon Jarl hin Rige« og »Den politiske Kandestøber«. Aftenen fik fra først til sidst et udmærket Forløb og dannede en smuk Afslutning paa Besøget.

De forskellige Virksomheder og Institutioner, som saa beredvilligt aabnede deres Porte for os, de mange Hjem, der saa gæstfrit modtog vore Elever under Besøget, og sidst, men ikke mindst »*Hejmdal*«-Studenterne, der ofrede deres Tid paa os, vil vi gerne herved paa Skolens og egne Vegne bringe en hjertelig Tak.

P. J.

A F G A N G S E K S A M E N.

I Februar—Marts er der for niende Gang afholdt Afgangseksamen. Som Censorer fungerede Lektor, Pastor C. Andersen, Sønderborg, i Naturhistorie; Rektor A. J. West, Sønderborg, i Fransk; Rektor J. Randrup, Tønder, i Historie; Undervisningsinspektør Otto Bjørneboe i Engelsk; Adjunkt M. Jensen, Haderslev, i Naturlære; Lektor A. Otterstrøm, Sønderborg, i Geografi; Lektor Reineke, Haderslev, i Tysk; Rektor, Dr. Karl Mortensen, Haderslev, i Dansk, og Rektor L. Christiansen, Aarhus, i Matematik og Regning.

Den skriftlige Eksamen fandt Sted i Dagene 2.—6. Marts. Den mundtlige Eksamen foregik i Dagene: 23., 25., 27. Februar, 9., 10., 11., 13., 16., 18., 19. Marts. Resultatet var følgende:

1. Rudolf Andersen (Fiskerøger Andersen) + ...	91 Points
2. Sigfred Bruun (Vagtmester Bruun)	100 $\frac{1}{2}$ »
3. Hans F. Budach (Landmand Budach)	116 $\frac{3}{4}$ »
4. Mariechen Burmester (Arbejder Johnsen) + ...	68 $\frac{1}{2}$ »
5. Peter Ingwersen (Landmand Ingwersen)	122 $\frac{1}{4}$ » (Udm.)
6. Marius Jessen (Arbejder H. Jessen)	94 $\frac{3}{4}$ »
7. Ketty Johannsen (Lokomotivfører Johannsen) + ..	77 $\frac{1}{2}$ »
8. Hans R. Jørgensen (Restauratør Jørgensen)	116 »
9. Paula Krogh (Portier P. H. Krogh)	93 »
10. Svend Aage Larsen (Vagtmester N. Larsen)	107 $\frac{3}{4}$ »
11. Willy Linneman (Ziegler Linnemann)	115 $\frac{1}{2}$ »
12. Svend Aage Nielsen (Togfører N. P. Nielsen) + ..	92 $\frac{1}{2}$ »
13. Bent W. Noack (Pastor Noack)	124 » (Udm.)
14. Ingeborg Olsen (Lokomotivfører Olsen)	105 $\frac{1}{2}$ »
15. Hans Paulsen (Enkefru Paulsen) + ...	98 $\frac{3}{4}$ »
16. Hildegard Schäfer (Vægter Schäfer) + ...	108 »
17. Else Suhr (Arbejder D. Suhr)	117 $\frac{1}{2}$ »
18. Mariechen Thomsen (Malmester Thomsen)	79 $\frac{3}{4}$ »

Eksamen er afholdt efter samme Regler som Præliminærekksamen i Danmark. Til at bestaa kræves 69 $\frac{1}{2}$ Points, naar Eksamen tages med Engelsk, Tysk og Fransk; 65 Points, naar Fransk udelades (+). Til Udmærkelse kræves 120 Points.

A F S L U T N I N G S F E S T E N.

Lørdag den 21. Marts samlede Forældre, Elever og Lærere for at tage Afsked med Afgangsklassen og Fortsættelsesklassen. I sit Referat skriver »Flensborg Avis«:

AFGANGSKLASSEN OG DENS LÆRERE.

Der var i Aar som altid Højtid over denne Afskedsstund. Klokkeren 12,15 i Gaar var Festsalen fyldt af Skolens Børn, Forældre og nære Venner, og de var vel alle mødte med aabne og opladte Sind. Skolens Fane blev baaren ind, mens Forsamlingen rejste sig. Man sang: »Du skal elske dit Hjem«. Saa talte Rektor, Dr. phil. Andr. Hanssen.

Rektor nævnte, at det var Afskedsstund, pegede paa, hvorledes hele Skolens Ungdomsansigt fornyes i Løbet af 5—6 Aar. Der er noget vemodigt i dette, men det samme møder os Gang efter Gang i Livet.

I Dag er det mere end Afsked med Skolens Elever, det er ogsaa Afsked med vor Ven og Medarbejder, Skoleinspektør Arps. For nogle Dage siden var vi samlede en Kreds med ham her for at sige ham Tak. I Dag, den sidste, han er Skolens Inspektør, er Børnene og gode Venner samlede om ham.

Han har delt Skolens onde og gode Dage. Han har staaet paa Skuden i Storm og Magsvejr og har taget sit gode Tag i Rattet; han har udført et godt Arbejde i de ti Aar, han har været knyttet til Skolen. Det fortjener han Tak for. Han var Lærernes og Elevernes Ven. Vi vil ønske, at alt, hvad han har oplevet her, maa samle sig for ham til gode Minder for de Aar, der kommer. Gid det maa blive gode og lykkelige Aar! Det Ønske udtaler vi for ham og hans Hustru. (Forsamlingen rejser sig.)

Dernæst vender jeg mig til Ungdommen. I Amerika skal der findes en Kobberplade, paa hvilken U.S.A.'s Grundlov er indridset. Ser man paa Pladen nærvæd, ser man kun Bogstaverne; men faar man Billedet paa Afstand, vokser der frem noget andet, et Ansigt, et Billede af George Washington. Han gjorde Folket til en fri Nation; hans Ansigt er saa at sige Nationens.

Naar jeg skal give jer et Ord med paa Vejen, lad mig saa knytte det til Kobberpladen. I skal Dag ud Dag ind gøre et Arbejde paa jer egen Kobberplade; det kommer an paa, at der bliver Mening i Tilværelsen, en sammenhængende Tanke.

Hvis I har noget alvorligt i Sinde, saa sæt alle Kræfter ind paa at udrette noget. Maaske maa I begynde, hvor I i og for sig ikke helst vilde; saa læg alligevel Kræfterne ind i det. De Mennesker, I har med at gøre, lægger Mærke til det. Dette er et gammelt Raad, saa gammelt, at Romerne kendte det. De sagde til de unge: Faa en solid Dag ud af Livet, noget retskaffent.

Hvor Kræfterne lægges ind i Arbejdet, vokser de. I møder dem, der vil slaa Modet ned ved at tale om, at Livet er vanskeligt. Det er der ingen Grund til at lade sig gaa paa af; Vanskelighederne skal ryddes til Side. Husk endelig, at hvad I udretter, er Handlinger, der faar Følger længere ud end til jer selv og jere nærmeste; det naar helt ud til jert Folk. Glem saa ikke, at I hører det danske Folk til; at bekende dette viser redeligt Sind og respekteres som saadant.

Hvis I retter jer efter alt dette, saa vil I en Dag se, at der voksende mere end en Skrift frem; det formede sig til et Billede, og saa fik det hele mere Betydning. Og da vil I opdage, at der kom skjulte Kræfter til, som løftede op.

Vi har været glade for det Hold, der gaar ud. Det har været dygtigt; I har gjort Skolen Ære. Bliv ved med det. Spørger I en Dag jer selv: Hvad vilde nu Skolen tænke om mig?, saa vid, at Svaret er: Vi ønsker

altid, det maa gaa jer godt i Livet. Vi ønsker og haaber, at I maa blive gode og lykkelige, danske Mennesker.

Efter at Skolens Elever under Lærer N. J. Billums Ledelse havde sunget et Par Sange, blev Eksamen s-Beviserne overrakt. Endvidere blev der uddelt en Række smukke Præmier for gode Ydelser i Dansk, Historie, Flid osv. Samværrets store Øjeblik var inde.

Derefter talte Inspektør Arps. Han vilde sige Tak for, hvad der var sagt. Det var en Vemodsstund for ham. I 47 Aar havde han nu staaet i en Skolegerning. De lykkeligste Aar havde været de ti ved den danske Skole. I de unge Aar havde en Ven sagt: Virk, saa du faar Børnenes Kærlighed. Det har været min Bestræbelse. Har Børnene ikke altid følt det, saa var det dog saaledes, at Kærligheden laa bagved. Det er svært at sige Farvel, lettere at sige Tak, og det skal være mit sidste Ord til Venner og Værkfæller. Tak! Gid Herrens Velsignelse maa hvile over Skolen, Arbejdet og Livet her!

To smaa Piger med hinanden ved Haanden vandrede nu op til Hr. Arps for med et venligt Smil at overrække ham en Buket røde og hvide Nelliker. Nogle større fulgte Eksemplet, og alle var de et Udtryk for venlige Tanker og for Tak.

Gaardejer P. C. Budach fra Jaruplund vilde som en af Forældrene gerne sige Tak for, hvad Skolen havde været og var for Børnene. Naar Landmanden skal opnaa noget, maa Kræfterne lægges i, og det maa i ikke mindre Mon være Tilfældet i en Lærergerning. Læreren følger den enkelte, og der maa arbejdes flittigt og ihærdigt; det viser Resultaterne i Dag jo blandt andet. Gid den gode Fællesskabsfølelse maa leve stærkt her; thi saa ved Forældrene, at de altid trygt kan sende deres Børn til Duborg-Skolen.

Pastor Noack: Vi nordfra kan ikke i samme Maade føle over for Skolen som de, der har oplevet den præjisiske Skoletvang. Vi gaar ud fra som en Selvfølge, at vore Børn skal have en dansk Skolegang.

Men Skolen har ikke mindst ved dem hernede fra, som fik deres Gerning her, sin egen Tone og Klangfarve. De har været med til at give den Egns- og Landskabspræg. Islætten nordfra er en Nødvendighed; den fremhæver det almene danske. Men jeg vil betone det andet netop nu, hvor Flensborgeren, Skoleinspektør Arps træder tilbage. Paa Forældrenes Vegne vil ogsaa jeg sige ham Tak. Vi siger Dem Tak for det, De har tilført Skolen. Vi ønsker Dem og Deres Hustru gode kommende Aar. Dernæst vil jeg sige Tak til Skolen. Vi vil ønske, at den altid maa kunne tale, saa det paa Indhold og Tone maa kendes, at vi her i Sønderjyllands gamle danske Hovedstad har en Skole for det, vi er fælles om.

Eleverne sang paany, og derefter sluttedes der med Afsyngelsen af »Kongernes Konge«.

Der lød endnu mangt et: Til Lykke! Et nyt Afsnit begynder for dem, der gik ud; men Skolen hører ogsaa med ind i Fremtiden, og ind i de gode Minder vil ogsaa de sidste Timer komme til at høre.

FRA DANSK SKOLES HISTORIE I FLENSBORG.

Latinskolen 1856—1858.

I 1857 udgav den daværende Leder af Latinskolen i Flensborg, *R. J. Simonsen*, Professor, Rektor, R. af D., et Program for Skolen. Programmets Titel er paa Tysk. Af dets Indhold skal her gives nogle Enkeltheder.

I Juli 1856 havde Skolen 245 Elever, hvoraf 132 i de 3 nederste Klasser, 68 i Real-klasserne og 45 i Latinklasserne.

Den befalede Modenhedsprøve for Universitetet bestodes af 5 Elever: *Carl Stemann*, Flensborg; *Carl Krag*, Flensborg; *Nicolaj Lorenzen*, Løgumkloster; *August Johansen*, Bredsted; *Christian Jørgensen*, Als. Den førstnævnte gik til Universitet i Kiel, de fire andre til København.

Lærere var foruden Rektoren: *Schumacher*, *Dittmann*, *Monrad*, *Fibiger*, *Thomsen*, *Silfverberg*, *Møller*, *Brasch*, *Kjellerup*, *Engelhardt*, *Schnack*, *Krog*, *Wulsten*, *Gjersing*, *Kragelund*, *Bentzon* og *Gronemann*. Skolens ældste Collaborator *A. M. Kühnel* var netop blevet udnævnt til Forstander for Lærerseminariet i Tønder.

Det i Skoleaaret 1856—57 gennemgaaede Pensum meddeltes dels paa Dansk og dels paa Tysk. For *Grundklassernes* Vedkommende undervistes paa Dansk i følgende Fag: Dansk, Engelsk, Historie, Geometri, Naturhistorie og Religion (dansktalende Elever). Paa Tysk: Deutsch, Geographie, Rechnen, Religion (deutschsprech. Schüler). For *Realklassernes* Vedkommende paa Dansk i følgende Fag: Dansk, Engelsk, Religion, Historie, Geometri, Naturhistorie, Fysik og Kemi. Paa Tysk: Deutsch, Französisch, Religion, Geographie, Rechnen, Arithmetic, Algebra. I *Latinklasserne* undervistes paa Dansk: Latin, Dansk, Religion, Historie, Geometri, Naturhistorie. Paa Tysk: Griechisch, Hebraisch, Deutsch, Französisch, Religion, Geographie, Rechnen, Algebra, Physik.

Det har sin Interesse at se, at der i Dansktimerne i *Realklasserne* blev læst Afhandlinger og Digte af *Hauch*, *C. Bernhard*, *Winther*, *Paludan-Müller*, *Ploug*, *Schouw*, *N. M. Petersen*, *Wegener*; desuden *Holbergs Erasmus Montanus*, *Øhlenschlägers Nordens Guder*, Stykker af *Nials Saga* og en enkelt Bog af *Iliaden*. For *Latinklassernes* Vedkommende desuden Digte af *Wessel*, *Evald* og *Baggesen*, *Holbergs Geert Westphaler* og *Peder Paars*, *Øhlenschlägers Palnatoke*, *Hakon Jarl*, *Baldur hin Gode*, *Aladdin osv.*, *Havamaal* og *Vølvens Spaadom*.

I det følgende Aar udsender Rektor *R. J. Simonsen* atter en Aarsberetning, denne Gang med dansk Titel: *Efterretninger om Flensborgs lærde og Real-Skole i Skoleaaret 1857—58*.

I denne Beretning meddeles bl. a., at der i Juli Md. 1857 er afholdt Modenhedsprøve til Universitetet for 2 af øverste Latinklasses Disciple, nemlig *Johannes Kaper*, Søn af Skolelærer *Kaper* i *Lindholm*, og *Wilhelm Lohse*, Søn af Rektor *Lohse* i *Husum*. Begge fik første Karakter.

Af Skolens Elevflokk er 57 udenbys, 33 er Sønner af Embedsmænd i Flensborg, 180 af andre Borgere i Flensborg. Af *Latinklassernes* 50 Elever er 27 udenbys, 16 Sønner af Embedsmænd i Flensborg, 7 Sønner af Købmænd og andre Borgere i Flensborg.

Et Billede af Sprogforholdene giver Valget af Undervisningssprog i Religion. Af de 57 udenbys Elever valgte 32 dansk og 25 tysk Religionsundervisning. Af de 33 Embedsmands sønner valgte 18 dansk og 15 tysk. Af de 180 valgte 21 dansk, men 159 tysk Religionsundervisning.

FRA SKOLENS DAGBOG.

Torsdag d. 1. Maj besøgte IV c Kl. den gamle Kirkegaard under Ledelse af Hr. Bernh. Hansen.

Lørdag d. 10. Maj holdt tidligere Realskolelærer, cand. phil. Andreas Lundager Foredrag for de to Realklasser om Mylius Erichsen-Ekspeditionen og sine egne Oplevelser paa denne, samt viste en Række smukke Lysbilleder.

Klasse IV c var den 15. Maj paa Vandring gennem den gamle Bydel under Klasselærerens Ledelse. Samme Klasse var d. 22. Maj ude paa Værftet og overværede en Stabelafløbning.

Spadsereturen til Marieskoven foregik Fredag d. 23. Maj. Vejret var smukt og mildt, og Skoven i fuldt Flor.

Skoleudflugten fandt Sted Tirsdag d. 3. Juni og var begunstiget baade af Vejret og af Mennesker. Turen gik til Vejle og Omegn, og Statsbanerne hentede hele Skaren i Flensborg. Uden Vanskeligheder naaedes Munkbjerg, hvor Eleverne under Lærer Billums Ledelse besteg Bjerget og siden sang en Sang, hvorefter Frokostpakkerne blev grundigt efterset. Imens var Fjorddamperen ankommen, og under Ledelse af Hr. Lauenborg Christensen om Bord gled vi ind mod Vejle. Ved Landgangen modtoges vi af Læge Askov, der udbragte et Leve for Skolen — besvaret af Rektoren med et Leve for Vejle By.

Duborgskolen i Vejle.

Her mødte ogsaa Lektor B. M. Jensen, Grosserer W. Joost og Direktør Wegener, og dermed var vi inde under det Forsyn, som paa en saa udmærket Maade havde planlagt Turen og sørgede for os. Gennem Vejle Bys flagsmykkede Gader, med Byens Musik i Spidsen, drog vi ud til Vejle Nordbanegaard — og hilste undervejs paa adskillige kendte Vejleborgere. Saa kom den smukke Køretur gennem Grejsdalen ud til Jelling, hvor vi blev modtaget af Førstelærer Edsen Johansen, Seminarielærer Videbæk og tidligere Seminarielærer Kristiansen. Hr. Edsen Johansen var Fører, og mens vi besøgte Højene og Runestenene, fortalte han om Stedets gamle Minder — en Times gripende Oldtidshistorie. Derefter gik det til Haandværkerforeningen, hvor Vejleborgere havde sørget for dækkede Chokoladeborde. Lærer Billum takkede her Lektor Jensen og Købmand Joost for Venlighed og Offervilje, og Hr. Joost bad Eleverne bringe en Hilsen hver til sit Hjem. Ved Afgangen fra Vejle kom endnu en kærkommen Gave (400 Isvafler), og Rektoren takkede her Vejle-Komiteen for dens store Arbejde og for Imødekommenhed under hele Turen. Under Tilbagereisen havde vi den Glæde at hilse paa vor gode Ven, Trafikinspektør Joest fra Aabenraa, som med saa stor Venlighed havde sørget for, at Toget var til Raadighed. En smuk og minderig Dag gik til Ende uden det mindste Uheld. Skolen takker alle de Venner, der har hjulpet os ved denne Lejlighed!

Klasse IV c blev d. 26. Juni vist omkring i Flensborg Avis' Trykkeri.

I Anledning af 1000 Aars-Festen paa Island talte Rektoren d. 27. Juni for Eleverne om Altinget og Tingvellir.

Lærer Axel Dahlbom, Broager, overgav Tirsdag d. 12. August sin smukke Bogsamling til Skolen. En nærmere Omtale af denne Begenighed findes i Beretningen.

I Dagene 17.—24. August opholdt Klasse IV c sig under Ledelse af Lærer Bernh. Hansen i Lejrskole paa Rønshoved Højskole ved Flensborg Fjord. Se Beretningen.

I. Realklasse og Fortsættelsesklassen havde Cykletur til Slesvig og Damevirke i Dagene 22. og 23. August under Ledelse af Lærerne Olesen, Dirks og Frk. Flogt.

Byens gamle Klosterbygning besøgte d. 4. September af Kl. IV c og 15. September af III a, begge Gange under Klasselærerens Ledelse.

Klasse IV b var d. 13. September paa Cykletur til Dybbøl under Ledelse af Klasselæreren.

Tirsdag d. 16. September modtog Rektoren Kongens Udnævnelse til Ridder af Dannebrog. Udnævnelsen skete ved Generalkonsul Neergaard-Møller.

Onsdag d. 17. September saa Skolens Elever den smukke Film »Laila« — Natur- og Livsskildringer fra Lapland.

Skolens aarlige Idrætsstævne fandt Sted Søndag d. 21. September i Byens store Tennishal. Foruden Duborgskolens Elever deltog ogsaa Eleverne fra de danske Skoler i Jaruplund, Tarup, Langbjerg, Harreslevmark og Kobbermøllen.

Klasse IV c var d. 25. September paa Vandring til Museet og Gasværket. Det sidstnævnte blev forevist af Direktør Madsen.

Fredag d. 26. September var en Flok af vore Elever samt flere Lærere indbudt til at fejre Kongens Fødselsdag paa Sønderborg Stats-skole. Et Pigehold, der spillede Langbold, vendte hjem med Nederlag, medens et Drengehold, der spillede Nævebold, blev Sejrherre. Sønderborgerne sørgede i enhver Henseende godt for deres Gæster, og den Tak, som Inspektør Arps gjorde sig til Talsmand for ved Mødet, vil vi gerne her gentage: Tak til Rektor A. J. West og til Statsskolens Lærere samt Værterne for den smukke Dag!

Hyrdinden og Skorstensfejeren.

Mellem Drengene fra Tarup Privatskole og Duborgskolen udkæmpedes d. 1. Oktober en Næveboldkamp med Resultat: 49—70.

Skuespiller Sigurth fra Stavanger læste d. 2. Oktober for Skolens Elever Værker af Ibsen, Wergeland, Bull og Bjørnson.

Fortsættelsesklassen var i Aarhus i Dagene 2.—8. Oktober som Gæster hos den lokale Grænseforening og hos gode Venner. Afgangsklassen var i København i Dagene 6.—13. Oktober, indbudt af »Hejmdal«-Studenterne, der ordnede hele Opholdet. Begge Ture er omtalt andet Sted i Aarsberetningen.

Lørdag d. 18. Oktober fejrede Skolen sin 10-aarige Fødselsdag. Eleverne samledes Kl. 10 Form. i Festsalen, og efter at Rektoren havde talt, opførte nogle af de ældste Elever under Ledelse af Lærerne Worsøe Schmidt og E. Olesen Scener af »Hakon Jarl« og »Den politiske Kandestøber« — samt Børnekomedien »Prinsessen, der ikke kunde sove«. — Fra Skolen gik Elever og Lærere til Helligaandskirken, hvor Pastor Noack talte, Organist Bogensee spillede, og hele Forsamlingen sang et Par Salmer.

Dagen efter, Søndag d. 19. Oktober, holdtes om Aftenen Fest for Skolens tidligere Elever, der var mødt i meget stort Tal (220). En Kreds af tidligere Elever havde indstuderet Hostrups »Feriegæsterne«, og det blev spillet smukt og fornøjeligt — og blev hilst med meget Bifald. Adjunkt Ottosen fra Sønderborg Statsskole sang festligt en Række smukke, danske Sange. Ved det efterfølgende Kaffebord gik Tale og Sang Slag i Slag: Rektoren talte om Forventningerne til den danske Ungdom, Inspektør Arps talte om Aarhusbesøget og om den danske Sang, stud. mæg. Jørgen Paulsen bragte en Hilsen fra »Heimdal«-Studenterne, Hr. Ejerslev en Hilsen fra Danskheden i Landdistrikterne, Hr. Olesen talte om Ungdomsskolen, Hr. Bernhard Hansen overbragte en Gave (et Dannebrog) fra en tidligere Elev, og endelig havde endnu Hr. Worsøe Schmidt, Frk. E. Madsen, tidligere Skolebetjent Petersen Ordet. Af Eleverne talte Ludwig Lienhard og Svend Dall.

Festen var meget stemningsfuld og opmuntrende baade for Ungdommen og for Skolens fremtidige Arbejde.

Torsdag og Fredag, 23. og 24. Oktober, fortalte Lærerinde, Frk. Joh. Worsøe Schmidt, Haderslev, for nogle Klasser om sin Tur til Island og viste Lysbilleder derfra.

Torsdag d. 30. Oktober talte Pastor Noe-Nygaard ved et Forældremøde om »Jydsk Folkesind«. Se herom under Forældremoderne.

Klasse IVc var d. 13. November paa Byvandring til Johannes' Kirkeplads og den gamle Bydel omkring Klostret. Derefter blev Bager Rerups Brødfabrik og Bogbinder Andersens Værksted beset.

Lørdag d. 22. Novbr. reciterede Skuespillerinde, Fru Louise Jørgensen, Viggo Stuckenbergs Digt over H. C. Andersens »Historien om en Moder«, medens Frk. Betty Skøtt spillede Musiken dertil.

Forstanderen for Erhvervsvejlednings-Kontoret, Hr. Lærer Christiansen holdt d. 27. November et interessant Foredrag for Lærerkollegiet om den Virksomhed, som han leder.

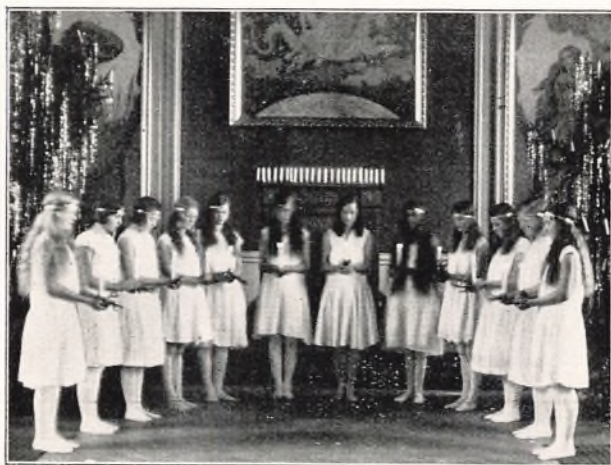
Klasse IVc besøgte Torsdag d. 27. November Papirmøllen, Torsdag d. 4. December Kobbermøllen, Torsdag d. 11. December Bryggeriet og St. Hans Kirke, Torsdag d. 28. Januar Slagmarken ved Sankelmark.

Skolen fejrede sin Julefest Tirsdag d. 23. December Kl. 10 Formiddag. I »Flensborg Avis« gives følgende Referat:

Duborg-Skolens Festsal havde til sin Stilfuldhed faaet føjet det, der skaber Højtid. Et Par ualmindelig smukke Træer fra Gulv til Loft med Masser af Lys, Skolens Banner, holdt af Fanevagten, Talerstolen i Skæret af en Mangfoldighed af Kærterers Lys, Forældre og Venner sammen med Børnene tæt pakkede og fyldende Salen til sidste Plads oppe og nede.

Saa lød et Festpræludium fra Harmoniet. Højtidsstunden var indledet, og da Børn og voksne havde sunget »Julen har bragt velsignet Bud«, talte som hvert Aar *Rektor* ud fra det, der fylder Sindene, hvor de er stemte til Jul:

I en af Buddes Fortællinger møder vi gentagne Gange de Ord: »Nu er det Jul; Mor længes, og Far venter.«

Ved Skolens Julefest.

Ja, nu er det Jul, og nu skal der samles friske Kræfter; hvad er det saa, alle længes efter? Ja, de venter jo at blive rigtig glade, baade smaa og store, glade af Hjertet. Men hvorledes bliver man det? Ja, der kan jo tænkes paa en køn Kjole, et Jernbanetog, man har set i Vinduet. Sligt kan ogsaa glæde og fornøje, men glad af Hjertet er dog vist noget andet. Vi voksne kan ogsaa have mange Ønsker: God Mad, en And eller en Gaas. Og dette kan jo godt gøre veltilfreds, give Hyggefølelse, men rigtig glad af Hjertet?

Hvem kan da lære os at være det? Ja, det maa jo blive Julens Herre og Mester, hvis vi da selv vil, selv bryder os om ham.

Nogle mener, han havde det selv kun sørgeligt her paa Jorden, saa han kan vel ikke fortælle om Glæde. Men Sagen er den, han havde vist megen Glæde af at leve mellem Mennesker, og i de sidste Aar var det hans store Glæde at hjælpe andre. Og det er det, han fortæller i Julen, at den største Glæde er den at hjælpe andre.

Nogle kan maaske synes, de har intet at give og kan jo ikke sige, som Jesus sagde til de spedalske: I er rene! Men man kan nu godt hjælpe andre og det paa saa mange Maader.

Der var en Far, som havde to Sønner. En blev hjemme, en tog langt bort, og her morede han sig, men det gik galt til sidst, og da længtes han hjem. Men Faderen havde ogsaa længtes efter ham og løb ham glad i Møde, da han kom.

Denne Fader er Gud, og Menneskene er hans Børn, som han haaber engang vil længes hjem. Vaagner en saadan Længsel, da skal vi huske, at Gud ogsaa længes efter os, og det ikke mindst ind under Jul. Dette er Glæden ved Julen.

Ja, nu er det Jul, nu længes Mor, og Far venter.

Tolv hvidklædte Piger kom nu hver med sit Lys; de værnede Flammen og sang »Sancta Lucia«, ligesom Juleevangeliet blev fortalt naturligt og frit. Lærerinde, Frk. Ottosen sang Holger Drachmanns Digt »Julesne«, og et Børnekor under Lærer Billums Ledelse sang »Barn Jesus i en Krybbe laa«.

Saa sluttedes Feststunden med »Kimer. I Klokker« og med mangt et Glædelig Jul!

Professor Vilhelm Andersen læste for Skolens Elever i en Morgentime Torsdag d. 15. Januar. Det var »Jacob von Thyboe«, der blev levende — og til Slut »Henrik og Else« og Kong Volmer. — Uden for dryssede Sneen, men inden for steg den danske Sommer frem for Tanken.

En Filmsforestilling blev forsøgt paa Skolen om Eftermiddagen Torsdag d. 22. Januar. Der afvirkedes en Danmarksfilm og en Film over Oceandamperen »Bremen«. Forsøget lykkedes nogenlunde. Foruden Skolens Elever var ogsaa mange Elever fra de danske Privatskoler paa Landet til Stede.

»Heimdalstudenterne« besøgte Skolen d. 23. Januar med et smukt Program, bestaaende af Musik (Klaver, Cello og Violin), Sang og Oplæsning.

Efter en meget mild Vinter i Januar faldt der i Begyndelsen af Februar ret betydelige Snemængder. Dette førte til, at Skolen foretog en Udflugt med Kælker til Sosti og Krusaa d. 5. Februar. Turen forløb godt og fornøjeligt. Dog maatte en af Eleverne bagefter ind paa Sygehuset med et brækket Ben. Købmand Bruno Uldall stillede sin Bil til Raadighed, saaledes at Kakaobespisningen kunde finde Sted ude i Skoven.

Onsdag d. 11. Februar talte Borgmester, Dr. Kaper for Skolens Elever. I et livligt Foredrag om Christianshavn og Christian IV.'s Byggeforetagender holdt han Børnene i Aande i en Times Tid.

Torsdag d. 12. Febr. fortsattes med en Filmfremvisning for Duborgskolens og Landskolernes Elever. Fabrikant Rasmussen havde velvilligt stillet en Film om Hundeaftretning til Raadighed, og fra Københavns Skoledirektion var Idrætsfilmen fra 1928 blevet os overladt. Begge disse Films var udmærkede, hvorimod et Filmsbaand, der var lejet i Berlin, langt fra svarede til Forventningen.

Lørdag d. 21. Febr. læste Vera Fjelstrup for Skolens Elever Værker af Kaalund, Goldschmidt og H. C. Andersen.

Afslutningen med Konfirmanderne fandt Sted Fredag d. 20. Marts. Alle Skolens Elever og Lærere var samlet. Der blev sunget »I alle de Riger og Lande«, hvorefter Rektoren talte om Udholdenhed i Arbejdet og om Betydningen af at være sin Danskhed bekendt.

Sprogforeningen havde skænket Skolen 80 Værker (100 Bd.) af dansk Litteratur og Historie, der blev uddelt dels som Konfirmandgaver, dels som Flidspræmier. Disse Bøger vækker megen Glæde, og vi takker Sprogforeningen for den smukke Gave.

Samværet sluttede med Sangen: »Altid frejdig, naar du gaar . . .«

Lørdag d. 21. Marts sluttede Skoleaaret, og der blev holdt Afslutningsfest med Afgangsklassen og Fortsættelsesklassen. Denne Afslutning er nærmere omtalt andet Sted i Beretningen. Om Aftenen holdt Duborgsamfundet Aarsmøde, ved hvilken Lejlighed der var mødt Elever fra alle tidligere Aargange.

